

Číslo konania: KPUTT-2021/17470-4/68821/ZEL,BAB

Trnava, 14. 9. 2021

Krajský pamiatkový úrad Trnava podľa § 11 odseku 1 zákona NR SR č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon), ako vecne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy a podľa § 9 odseku 5 citovaného zákona ako miestne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Trnava (ďalej len „KPÚ Trnava“) podľa § 33 ods. 6 a § 32 ods. 10 pamiatkového zákona a vyhlášky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu, na základe žiadosti o rozhodnutie o reštaurátorskej dokumentácii, podanej dňa 4. 8. 2021 Ateliérom DV, s. r. o., Hornopotočná 20, 917 01 Trnava, splnomocneným vlastníkom Bohdal s. r. o., Novosvetská 42, 811 04 Bratislava, týkajúcej sa nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“) kaštieľ a park vo Voderadoch, objektu grotty a chodníku v parku na pozemku s parc. č. 250/1, ktorý je súčasťou pamiatkového objektu park, evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 1155/2 (ďalej len č. ÚZPF“), parc. č. 250/1-4,250/10,266/1-4,255/16,

súhlasí

s predloženou reštaurátorskou dokumentáciou: **„Kaštieľ Voderady, grotta, reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie“**, ktorú spracoval v auguste 2021 v Bratislave Mgr. art. Róbert Illéš, PETRARTE s. r. o., Pod rovníkami 19, 841 05 Bratislava a s projektovou dokumentáciou **„Pamiatková obnova kaštieľa a parku vo Voderadoch, Grotta a rekonštrukcia chodníka v parku“** vypracovaná Ateliérom DV, s. r. o., Hornopotočná 20, 917 01 Trnava a so statickým posudkom **„Grotta – aktualizácia po odkrytí rubu klenieb“** vypracovaná spoločnosťou Prodis + s.r.o., Tvarožkova 17, 811 03 Bratislava, v zmysle rozhodnutia o zámere obnovy, vydaného dňa 20. 5. 2019, číslo konania: KPUTT-2019/12361-2/38821/ZEL,BAB

pri dodržaní nasledovných podmienok:

1. Pamiatková obnova grotty podľa predloženej projektovej dokumentácie a reštaurovanie podľa predloženej reštaurátorskej dokumentácie musí prebiehať súčasne
2. Reštaurovanie môže podľa § 33 ods. 7 pamiatkového zákona vykonávať:

- a) člen Komory reštaurátorov podľa § 5 ods. 2 písm. a) až d) zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov s príslušnou špecializáciou
- b) vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba, uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.
3. Pred začiatkom obnovy a reštaurovania je potrebné zvolať kontrolný deň a prizvať naň zodpovedného pracovníka KPÚ Trnava. Začiatok obnovy a začiatok reštaurovania je nutné oznámiť KPÚ Trnava v dostatočnom časovom predstihu.
 4. Je potrebné zvolávať pravidelné kontrolné dni s účasťou zodpovedného pracovníka KPÚ Trnava vrátane posledného kontrolného dňa pri ukončení obnovy a reštaurovania.
 5. Po ukončení reštaurátorských prác na kultúrnej pamiatke vyhotoví oprávnená osoba dokumentáciu vykonaných reštaurátorských prác.
 6. Vlastník je po skončení reštaurovania povinný do 60 dní bezplatne odovzdať KPÚ Trnava jedno vyhotovenie dokumentácie vykonaných reštaurátorských prác.
 7. Ak dôjde v priebehu obnovy a reštaurovania k novým skutočnostiam alebo odkrytiu nepredpokladaného nálezu, postupuje oprávnená osoba podľa § 32 ods. 14 a § 33 ods. 9 pamiatkového zákona.
 8. Je potrebné bezodkladne na KPÚ Trnava doručiť elektronickú verziu reštaurátorskej dokumentácie.
 9. Obnovu komunikácií je potrebné pripravovať v súlade s pamiatkovým zámerom číslo T 4234, ktorý bol spracovaný Krajským ústavom štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Bratislava v roku 1981.
 10. Navrhované trasovanie chodníka musí v čo najväčšej možnej miere kopírovať pôvodné trasovanie chodníka, tak ako je zakreslené na historickej mape z roku 1894, ktoré sa v odôvodnených prípadoch prispôsobí dnešnému stavu (dreviny rastúce v trase chodníka).
 11. Chodník bude mlatový. Pri konštrukcii chodníka nesmú byť použité betónové obrubníky. Chodník je možné vymedziť oceľovým obrubníkom, alebo ho riešiť bez obrubníka.
 12. Ak sa bude v trase chodníka nachádzať strom, treba chodník od kmeňa stromu posunúť tak, aby neprišlo pri prácach k poškodeniu koreňových nábehov a hlavných kotviacich koreňov stromov (minimálne 2 metre).
 13. Komunikácia môže spĺňať aj funkciu obslužnej komunikácie, a z tohto dôvodu budú konštruované na záťaž malej záhradnej mechanizácie.
 14. Stromy, nachádzajúce sa v tesnej blízkosti budúcej stavby, je nutné počas stavebnej činnosti chrániť pred poškodením chemikáliami (rozpúšťadlá, minerálne oleje, soli), poškodením ohňom resp. inými tepelnými zdrojmi a pred poškodením koreňov, kmeňa a koruny, vyplývajúcimi z manipulácie a činnosti stavebných mechanizmov a prítomných pracovníkov so stavebnými produktmi.
 15. Dreviny, okolo ktorých bude prebiehať stavebná činnosť, je potrebné vhodne zabezpečiť pred poškodením v zmysle STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie – kapitola 4 Poškodenie drevín a prevencia pred poškodením pri stavebných činnostiach: podkapitoly 4.1 Všeobecne, 4.2 Koreňový priestor, 4.2.1 Zhutňovanie pôdy, 4.2.1.1 Ochranné opatrenia; ďalej 4.2.3 Odkopávky zeminy, 4.2.4 Hĺbenie výkopov, 4.2.4.1 Ochranné opatrenia.

Odôvodnenie:

Podkladom pre vydanie rozhodnutia bola reštaurátorská dokumentácia „**Kaštieľ Voderady, grotta, reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie**“, ktorú spracoval v auguste 2021 Mgr. art. Róbert Illéš, PETRARTE s. r. o., Pod rovníkami 19, 841 05 Bratislava, a projektová dokumentácia „**Pamiatková obnova kaštieľa a parku vo Voderadoch, Grotta a rekonštrukcia chodníka v parku**“ vypracovaná Ateliérom DV, s. r. o., Hornopotočná 20, 917 01 Trnava a statický posudok „**Grotta – aktualizácia po odkrytí rubu klenieb**“ vypracovaná spoločnosťou Prodis + s.r.o., Tvarožkova 17, 811 03 Bratislava v zmysle rozhodnutia o zámere obnovy, vydaného dňa 20. 5. 2019, číslo konania: KPUTT-2019/12361-2/38821/ZEL,BAB. Týka sa reštaurátorského výskumu a návrhu na reštaurovanie grotty, ktorá je súčasťou pamiatkového objektu park č. ÚZPF 1155/2 a nachádza sa na pozemku s parc. č. 250/1. Žiadosť o vyjadrenie k predmetnej projektovej dokumentácii bola predložená ateliérom Ateliér DV, s. r. o., Hornopotočná 20, 917 01 Trnava, splnomocneným vlastníkom kultúrnej pamiatky Bohdal s. r. o., Novosvetská 42, 811 04 Bratislava.

Predložená reštaurátorská dokumentácia spĺňa náležitosti vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len Vyhláška), s výnimkou elektronickej verzie dokumentácie. Súčasťou návrhu na reštaurovanie je totiž v zmysle §5 ods.3 Vyhlášky aj jeho elektronická verzia, ktorá musí byť obsahovo totožná s vytlačenou verzou. Na KPÚ Trnava bola doručená len vytlačená verzia, preto je potrebné elektronickej verzii návrhu na reštaurovanie doplniť. Reštaurátorská dokumentácia obsahuje základné údaje o kultúrnej pamiatke, základný opis pamiatky, charakteristiku reštaurátorského výskumu a jeho deštruktívnych i nedeštruktívnych metód, zhodnotenie technického stavu, charakteristiku pamiatkových hodnôt pamiatky, popis základného cieľa, charakteristiku a rozsah reštaurovania, návrh postupu a technológie reštaurovania a fotografickú prílohu, ktorá zachytáva stav pred reštaurovaním, podpornú konštrukciu, sondážny výskum a statické zabezpečenie.

Reštaurátorský výskum bol vykonaný deštruktívnymi a nedeštruktívnymi metódami (vizuálny a sondážny výskum). Potvrdil silne degradované a nevyhovujúce primárne murivo v klenbe centrálnej časti, tektonické poškodenia jednotlivých stien a absenciu základov z kamenných balvanov a tehlového muriva. Tiež bola zistená absencia kvapľovej a povrchovej výzdoby klenieb a stien interiéru. Cieľom obnovy bude podporiť originál v jeho pôvodnom materiáli, sledovať estetickú, historickú i fyzickú integritu umeleckého diela a v čo najväčšej miere zachovať a prezentovať historický výraz pamiatky. Reštaurovanie bude prebiehať petrografickým rozborom vzoriek kameňa, podoprením klenieb a vybudovaním debnenia pre rekonštrukcie vstupov, odstránením zeminy z povrchu grotty, čistením a petrifikáciou muriva, odstránením jeho degradovaných častí a doplnením a domurovaním chýbajúcich častí. Nasledovať bude odstránenie debnenia, vyrovnanie menších úbytkov klenieb a stien v interiéri, zabezpečenie vhodného kamenného materiálu, výroba a osadenie kvapľov a kamennej výzdoby, vymurovanie čela grotty, obnova kamenného žľabu, omietnutie exteriéru, izolácia a drenáž klenby a časti stien fóliou, osadenie kamenného žľabu, očistenie primárnych častí podlahy a doplnenie chýbajúcich častí, petrifikácia klenieb, stien a podlahy. Celý priebeh reštaurovania bude fotograficky dokumentovaný a bude vyhotovená záverečná fotografická, textová i grafická dokumentácia.

Vzhľadom k nepriaznivému stavebno-technickému stavu grotty je okrem reštaurátorského zásahu potrebné vykonať statické zabezpečenie a práce stavebného charakteru, ktoré sú navrhnuté vo vyššie uvedenej projektovej dokumentácii. Cieľom reštaurovania a stavebnej obnovy je uvedenie grotty do pôvodnej podoby vrátane sfunkčnenia vodného prvku, ktorý tvorila voda vedená v kamennom žľabe nad grottou a vrhaná vo forme vodopádu do priľahlého jazera. Stavebné práce budú zahŕňať:

- doplnenie chýbajúceho základového a zvislého muriva,
- doplnenie poškodenej časti tehlovej klenby,
- doplnenie vypadnutej nosnej časti klenby z interiéru pomocou ocelevej sieťoviny a nosnej malty.

Projektová dokumentácia taktiež rieši prístupový chodník ku grotte, rešpektujúci pôvodný historický stav na základe geodetického zamerania pôvodného parku. Chodník bude vytvorený z mlatu. Hornú úroveň

grotty bude tvoriť vyhladková terasa s mlatovou podlahou. Projektová dokumentácia taktiež rieši systém odvodu zrážkovej vody a ochrany pred jej pôsobením.

Je potrebné oznámiť KPÚ Trnava v dostatočnom časovom predstihu začiatok reštaurovania a prác na obnove a počas realizácie týchto prác zvolávať pravidelné kontrolné dni, aby bolo možné vykonávať zo strany KPÚ Trnava štátny pamiatkový dohľad a spresniť metodiku reštaurovania a obnovy niektorých detailov. Po ukončení reštaurátorských prác na kultúrnej pamiatke vyhotoví oprávnená osoba dokumentáciu vykonaných reštaurátorských prác v zmysle § 5 Vyhlášky MK SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu. Jedno vyhotovenie predmetnej dokumentácie je vlastník po skončení reštaurovania povinný do 60 dní bezplatne odovzdať KPÚ Trnava na základe § 33 ods. 10 pamiatkového zákona. Po ukončení reštaurátorských prác navrhne reštaurátor časový interval, v akom sa bude vykonávať pravidelná revízia objektu s posúdením jestvujúceho stavu a vzhľadom na prípadné vzniknuté poškodenia aj so stanovením rozsahu reštaurátorského zásahu.

Pre park bol vypracovaný pamiatkový zámer Krajským ústavom štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Bratislava v roku 1981 so zásadami parkovej úpravy. Je evidovaný v archíve Pamiatkového úradu SR pod číslom T 4234. V tomto elaboráte je uvedený postup údržby až po spracovanie projektovej dokumentácie. Počas spracovania projektovej dokumentácie je potrebné túto v rozpracovanosti konzultovať s odborným pracovníkom KPÚ Trnava.

KPÚ Trnava vydal dňa 12.3.2018 rozhodnutie k zámeru obnovy časti parku pod číslom KPUTT-2018/5912-2/19118/JAK. Vo výrokovej rozhodnutia v bode číslo 28 a 29 je presne špecifikované, ako a z akého materiálu budú komunikácie v parku.

Stromy nachádzajúce sa dnes v mieste alebo v tesnej blízkosti budúceho staveniska je nutné počas stavebnej činnosti chrániť pred poškodením chemikáliami (rozpúšťadlá, minerálne oleje, soli), poškodením ohňom resp. inými tepelnými zdrojmi a pred poškodením koreňov, kmeňa a koruny, vyplývajúcimi z manipulácie a činnosti stavebných mechanizmov a prítomných pracovníkov so stavebnými produktmi. Ide väčšinou o mechanické poškodenia kmeňa a koruny, porušenie koreňového systému dočasným zaťažením koreňového priestoru, jeho poškodením pri výkopových prácach, navážkach a odkopoch.

Grotta v parku kaštieľa vo Voderadoch bola vybudovaná po roku 1794 nemeckým záhradným architektom Bernhardom Petrim na objednávku od grófa Zichyho. V parku bol vytvorený aquadukt, ktorý viedol vodu cez návršie okolo obelisku a vrhal vodu ponad jaskyňu do jazera. Voda bola od mlyna privádzaná v kamennom žľabe. Grotta pozostáva z dvoch protiľahlých vstupov zaklenutých tehlovou klenbou a z centrálnej jaskyne. Interiér grotty bol obložený kamennou kvapľovou výzdobou. Podlahy boli vytvorené z tehál a kameňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa možno ďalej odvolať. Odvolanie je možné podať na Krajskom pamiatkovom úrade Trnava, Cukrová 1, 917 01 Trnava do 15 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Gabriela Kvetanová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doručuje sa:

1. Ateliér DV, s. r. o., Hornopotočná 20, 917 01 Trnava
2. PETRARTE s. r. o., Pod rovníkami 19, 841 05 Bratislava
3. Bohdal s. r. o., Novosvetská 42, 811 04 Bratislava
4. Obec Voderady, Obecný úrad, Voderady 262, 919 42 Voderady